Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 79 TUESDAY, APRIL 28, 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 28-го КВІТНЯ 1998 р. Ч. 79 РІК CV

Підготовляють першу сесію українського парляменту

Київ (УНІАР). —У Верховній Раді України 23-го квітня відбулося засідання депутатської групи, яка готує плян праці першої сесії новообраного парляменту.

У засіданні взяв участь голова Верховної Ради 13-го скликання Олександер Мороз. Учасники засідання хвилиною мовчання вшанували пам'ять трагічно загиблого депутата ВР двох скликань Вадима Гетьмана.

Про реєстрацію новообранних народних депутатів, вручення їм тимчасових посвідчень для отримання депутатських мандатів та про судовий розгляд конфліктів у деяких виборчих округах розповів голова Центральної виборчої комісії (ЦВК) Михайло Рябець. Він підкреслив, що ЦВК у своїх діях дотримується Конституції та виборчого закону України.

Того ж дня відбулася пресова конференція, на якій голова підготовчої депутатської групи Олександер Бандурка і секретар групи Іван Чиж поінформували про накреслені першочергові завдання.

І. Чиж повідомив, що Президент України Леонід Кучма 12-го травня виступить у Верховній Раді з інформацією про соціяльно-економічне становище в Україні.

Депутати обговорили і затвердили процедуру заприсяження, а також порядок праці першої сесії Верховної Ради 14-го скликання до обрання її тимчасової президії. Затверджено першочерговий перелік питань, що будуть розглядатися у перші два дні праці парляменту.

Після приведення депутатів до присяги заплянувано: звіт підготовчої групи; обрання тимчасової лічильної комісії; обрання президії сесії; доповідь голови ВР України попереднього скликання про стан законодавчої бази в Україні; виступ Президента України. Передбачається також розгляд питання про внесення змін до правильника ВР в питанні правного статусу депутатських фракцій. Далі на черзі — обрання голови ВР, обрання першого заступника та заступника голови ВР, обрання голів комітетів.

Як повідомив О. Бандурка, у п'ятницю та понеділок члени підготовчої групи працюватимуть у трьох підгрупах.

На іншій пресовій конференції перший заступник голови Верховної Ради 13-го скликання Олександер Ткаченко сказав, що Селянська Партія України підтримуватиме кандидатуру О. Мороза на пост голови Верховної Ради України, оскільки він є "найбільш поміркованим і підготовленим із тих депутатів, що представляють новий парлямент; більше того, як політик, законодавець і державний діяч він є найбільш прийнятною людиною на цьому пості".

На думку О. Ткаченка, лівий бльок в новому парляменті матиме не менше 200 депутатів, отже зібрати 226-230 голосів під час вирішення будь-якого питання у вищому законодавчому органі буде неважко.

Вбивство В. Гетьмана шкодить образові України

Київ. — Вбивство голови Української Міжбанкової Валютної Біржі Вадима Гетьмана свідчить про слабкість влади і створює негативний образ України, заявили 23-го квітня ряд українських урядовців.

„Сам факт вбивства народного депутата — чергового вбивства в ряді інших — сам по собі свідчить, поперше, про нестабільність ситуації; подруге, про „точку кипіння" політичної моралі і правопорядку в нашій державі; потретє, про безпорадність нашої влади, — сказав журналістам Іван Чиж, депутат від Соціялістичної Партії України. — Я не думаю, що у вбивстві Гетьмана є політичний підтекст, це свідчить перш за все про те, що нестабільна в державі професія банкіра є дуже небезпечною".

Як уже інформовано, В. Гетьмана вбито ввечорі 22-го квітня в той час, як він заходив до свого будинку. За словами прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка, колишній голова Національного Банку України дістав п'ять куль.

„Вадим Петрович ніяк не був пов'язаний зі структурами, які з'ясовують стосунки злочинним шляхом, — сказав на пресконференції голова Верховної Ради Олександер Мороз. — Мене це дуже турбує, бо це певною мірою створює образ нашої держави. Згадайте вбивство народного депутата Євгена Щербаня, мафіозні порахунки в Криму. Прослідковується певна тенденція".

Як відомо, Є. Щербаня застрілено в листопаді 1996 року на Донецькому летовищі, в той час як він сходив з літака. Спостерігачі пов'язували його вбивство з міжклановими суперечками, оскільки Є. Щербань був однією з найбагатших людин України і володів транснаціональною компанією „Атон".

О. Мороз сказав, що нова Верховна Рада повинна створити спеціяльну слідчу комісію і що „слідство обов'язково повинно бути доведеним до кінця". Президент Леонід Кучма вже наказав Міністерству Внутрішніх Справ і Службі Безпеки України створити спеціяльну групу для розслідування вбивства В. Гетьмана. Як відомо, всі попередні вбивства депутатів залишилися нерозкритими.

Голова НБУ Віктор Ющенко заявив, що вбивство В. Гетьмана вплине на фінансову й інвестиційну ситуації в Україні. „Коли ми не можемо зберегти таких людей, я думаю, що ми можемо мати у багатьох речах проблематичне майбутнє, — зазначив він. — Це є досить невдала демонстрація контролі над економічною і політичною ситуацією, а це є дуже небезпечним, дуже чітким сигналом для інвесторів, тим більше, що це сталося напередодні зібрання Европейського банку реконструкції та розвитку [в Києві]".

Вчені остерігають з приводу занечищення

Токіо. — Японське аґентство в питаннях науки і техніки повідомило про затверджену урядом країни програму очищення ближнього космічного простору від відпадів, так званого „космічного сміття".

Західня преса, яка завжди дивиться вперед і уважна до проблем, які ще не виявили себе назовні, в останні роки вже не раз писала про небезпечну тенденцію технізованої цивілізації, яка ще не навчившись давати собі раду зі забрудненням земного довкілля, вже переносить його у космос. Пройде небагато часу, і простір довкола Землі нагадуватиме нюйоркські вулиці на третій день після початку страйку робітників міського бюра прибирання сміття. Як відомо, в орбітах літають залишки сателітів, котрі вже не функціонують, останні ступені ракетоносіїв, і ці металеві відпади можуть становити велику небезпеку для діючих космічних об'єктів та ракет з космонавтами, а також для всіх землян, оскільки не всі ті залишки повністю згоряють при вході у щільні шари атмосфери і можуть, впавши на землю, наробити біди. Дотепер, на щастя, космічне сміття падало в океан або у безлюдні райони.

Японська система складатиметься з радара і телескопа. Радар дозволить тримати під контролею об'єкти, які летять на висоті до 1,000 кілометрів. А потужний телескоп зможе заглядати глибоко у космос для стеження за астероїдами, орбіти яких можуть їх підвести занадто близько до Землі.

Створення програми забере п'ять років і потребує 9.2 млн. дол.

Згідно з даними Північноамериканського військового командування, у космосі тепер літає понад 8,000 рукотворних об'єктів. Військові спеціялісти пильно спостерігають за ними в районах ЗСА і Канади, щоб точно знати про час їхнього падіння на Землю і унеможливити оманливу тривогу, яку можуть оголосити автоматичні системи попередження ракетного нападу.

С. Кірієнка вкінці обрано прем'єр-міністром Росії

Москва. — Минулої п'ятниці, 24-го квітня, опоненти президента Боріса Єльцина в російському парляменті несподівано змінили свою думку, та схвалили кандидатуру його номіната на прем'єр-міністра Росії, чим оминули можливість втрати своїх депутатських становищ і нових парляментарних виборів.

Після кількатижневого напруження та голосних погрожувань Дума схвалила кандидатуру 35-річного Сєргея Кірієнка. За його кандидатуру в таємному голосуванні віддали свої голоси 251 депутат, проти було 25, а інших 174 з усіх 450 депутатів відмовилися голосувати. Перемога Б. Єльцина відбулася коштом комуністів, які погрожували зупинити цю номінацію, що їм не вдалося, бо деякі з них не послухали партійного наказу та голосували за кандидатурою С. Кірієнка.

Здобувши перемогу в парляменті, Б. Єльцин також відкинув домагання російських промислових маґнатів, щоб він позвільняв тих своїх дорадників, які послідовно намагаються здійснювати реформи та створив новий коаліційний уряд.

З економічного боку, схвалення кандидатури С. Кірієнка залишило незмінним напрямок Росії на шляху до вільного ринку. Одначе це все ж таки не запевнило, що Б. Єльцинові вдасться перевести в життя інші спірні питання — податкових та земельних реформ і приватизацію, котрі є дуже важливими для відродження анемічної економіки Росії.

Парлямент двічі відкидав кандидатуру С. Кірієнка, що витворило деяке занепокоєння, одначе швидко можна було побачити, що всі ті депутатські погрози були тільки показухою.

У Вашінґтоні, президент Билл Клінтон привітав обрання С. Кірієнка на прем'єр-міністра Росії та відразу заохочував Москву схвалити Старт-2 договір контролі озброювання. Віцепрезидент Ал Ґор поґратулював С. Кірієнкові телефонічно та домовився з ним про зустріч вліті.

Обговорюють модернізацію енерґетики України

Київ (УНІАР). — Проблема модернізації енерґетичної галузі і, зокрема, вугільних електростанцій стали темою триденної українсько-американської конференції, яка почалася 21-го квітня в Києві.

На всіх українських теплових електростанціях (ТЕС) працює 104 енерґобльоки, які виробляють понад дві третини усієї електроенерґії. Але 80 відс. усіх станцій пропрацювали понад 30 років і потребують серйозної модернізації.

Американські фахівці вбачають можливість модернізації галузі в участі українських інвесторів. Вони ж висловили ідею щодо програми чистого вугілля, яка в ЗСА дозволила високоефективно використовувати вугілля найнижчої якости. Однак через брак фондів в українських ТЕС на відповідні технології цю ідею навряд чи вдасться швидко здійснити. Тому в доповідях, особливо американських учасників, лунали пропозиції щодо зміни тарифної політики, яка має рівнозначно покласти витрати як на виробника електроенерґії, так і на споживача.

Зростає рівень безробіття

Київ (УНІАР). — На нараді з питань виконання указу Президента України про головні напрями соціяльної політики на 1997-2000 роки" йшлося про ситуацію на ринку праці.

За минулий рік число працюючих в Україні зменшилося на 3 відс. Станом на квітень 1998 року офіційно зареєстровано безробітних 2,8 відс. працездатних громадян. Однак, зазначив віцепрем'єр-міністер, міжнародна статистика нараховує таких 6,7відс. На 1-го січня 1996 року на одне вакантне місце претендувало дві особи, а на 1-го січня1998 року — вже 20.

Лише число безробітних шахтарів збільшилося втричі. Справи з працевлаштуванням молоді також невтішні: за минулий рік на обліку служби зайнятости перебувало 109,000 випускників вищих та середніх навчальних закладів, та 22,000 випускників загальноосвітніх шкіл. З їх числа лише чверть дістали працю.

Україна бере участь у виставці в Ганovері

ГАННОВЕР, НІМЕЧЧИНА (УНІАР). — Тут 19-го квітня розпочала працю одна з найбільших у світі виставок — Ганноверська промислова виставка—98. Її відкрито у приміщенні Конгресового центру Ганновера.

Участь у відкритті взяли президент Европейського союзу Жак Сантер, державні керівники Німеччини та Філіппін, учасники виставки. Фактично вперше за роки незалежности Україна представлена як науково-технологічна европейська держава.

За дорученням Кабінету Міністрів координатором виставки є Міністерство Науки і Технологій. Українські експозиції розташовано у 4-х павільйонах, і вперше — у павільйоні "Наука і технології".

Загалом українська експозиція займає площу майже 300 кв. м. Свої вироби пропонують 80 наукових та виробничих організацій з усіх реґіонів України.

Підготовано спеціяльний каталог, у якому представлено 1,000 українських технологічних праць. Завдяки вчасній і професійній підготові, цього року експозиція України викликає зацікавлення у відвідувачів виставки. Уже ведуть переговори щодо співробітництва Національний науковий центр України "Харківський фізико-технічний інститут", Інститут біоорганічної хемії та нафтохемії України, Інститут матеріялознавства України, Науково технологічний концерн "Інститут монокристалів", Харків, Національни уні-верситет "Київський політехнічний інститут" тощо.

Змінено міністра агропромислового комплексу

Київ. — 23-го квітня Президент Леонід Кучма звільнив Юрія Карасика з посту міністра агропромислового комплексу і призначив замість нього першого заступника Бориса Супіханова, повідомили засоби масової інформації.

Аналітики сільського господарства вважають, що зміна ніяк не позначиться на стані сільського господарства в Україні, яке залишається на сьомому році незалежности колгоспним по своїй суті.

Це вже друге звільнення Ю. Карасика з посту міністра агропромислового комплексу. Перший раз його „переведено на іншу працю" в 1995 році, але в липні 1997 року знову призначено на цей пост.

Деякі аналітики висловили здивування тим, що Ю. Карасика звільнено в той час, як кілька високопоставлених міністрів покидають Уряд у зв'язку з обранням до парляменту.

Один з аналітиків сказав, що невідомо, чому Ю. Карасика взагалі призначали міністром агропромислового комплексу. За його словами, Ю. Карасик реорганізував міністерство, але загалом нічого не зробив.

Останнім часом Леонід Кучма піддав гострій критиці кількох міністрів за продовження економічної кризи. Німецький економіст сільского господарства Стефан фон Крамон Таубадель висловив припущення, що Президент хоче мати менш політизованих міністрів. Б. Супіханов вважається добрим адміністратором і кар'єристом, який стоїть осторонь політики.

Перед виборами Президент видав указ про прискорення реформ у сільському господарстві, а перед звільненням Ю. Карасика — указ про захист прав власників земельних ділянок. Критики вважають, що укази ці збільшують контролю держави над сільським господарством і закріплюють соціялістичні форми власности на землю.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

Н. ВІТРЕНКО ВВАЖАЄ СЕБЕ ЖЕРТВОЮ

КИЇВ. — "Розправою над політичним лідером і опозиційною партією",назвала Наталія Вітренко рішення конотопського районного суду на Сумщині про невизнання її народним депутатом України. У конотопському міському суді, під час передвиборчої аґітації Н. Вітренко розповідала про дачі, савни та дорогі предмети побуту інших кандидатів на депутатів, а також неґативно висловлювалася на адресу високих урядових осіб. Суд визнав недійсними результати виборів як в одномандатній окрузі, де кандидувала Н. Вітренко, так і результати виборів за партійними списками. Якщо не врахувати голосів, які Проґресивна Соціялістична Партія отримала в Конотопі, партія не набирає необхідних чотири відсотки для того, щоб увійти до парляменту. Один з авторів закону про вибори Олександер Лавринович заявив, що міський суд не мав права скасувати результати виборів за партійними списками. Зробити це може тільки Верховний Суд України.

ЗУСТРІЛИСЯ МІНІСТРИ ОБОРОНИ УКРАЇНИ ТА ҐВІНЕЇ

КИЇВ. — В Україні з офіційною візитою перебувала військова делеґаціяҐвінеї на чолі з міністром оборони Доран Касіфа Діансенні. Під час офіційної зустрічі міністер оборони України Олександер Кузьмук і міністер оборони Ґвінеї обміялися думками щодо перспектив співробітництва між двома країнами у військовій галузі. Олександер Кузьмук поінформував свого ґвінейського колеґу про стан будівництва українських збройних сил.

ЗАСІДАННЯ КОЛЕҐІЇ МЗС

КИЇВ. — У Міністерстві Закордонних Справ України (МЗС) відбулася пресова конференція першого заступника міністра Антона Бутейка, присвячена підсумкам засідання колеґії МЗС, яке відбулося 17-го квітня з участю Президента України Леоніда Кучми. За словами Бутейка, Президент зазначив, що зміна керівника МЗС не означає зміни обраного зовнішнього політичного курсу. Одним із свідчень послідовности зовнішньої політики України є, за словами Президента, особистість нового міністра Бориса Тарасюка. Л. Кучма відзначив необхідність поглиблення відносин України з ЕС, а також українсько-американського стратегічного партнерства, прицьому вказавши на пріоритетність відносин з Росією. Загалом, за словами Л. Кучми, зовнішня політика України повинна бути ні "прозахідною", ні "просхідною", а проукраїнською.

КОНФЕРЕНЦІЯ НА ТЕМУ ІНВЕСТИЦІЙ

КИЇВ. — Тут відбулася дводенна міжнародна конференція "Підтримка муніципальних та регіональних інвестицій в Україні", організована за сприянням Адміністрації Президента України та програми TACIC. Участь взяли голови міських державних адміністрацій, члени Кабінету Міністрів, Адміністрації Президента України, а також західні експерти у сфері державної фінансової системи. Голова Адміністрації Президента Євген Кушнарьов поінформував її учасників про сьогоднішній стан економіки держави, діяльність міських органів влади. Він також зупинивсяна проблемах регіонів, де зберігається незбалянсованість між державним та місцевим бюджетами, неплатежі, низькі показники капіталовкладень тощо. Хоча є певні позитивні показники, але ситуація в регіонах з інвестиціями складна.Голова Національної аґенції України з питань розвитку та европейської інтеґрації Роман Шпек у своєму виступі зазначив, що на сьогодні ключовим питанням повинна стати стабілізація законодавства, передусім податкового, та взаємозв'язок між складовими цього законодавства. Він також повідомив, що нині в аґенції працюють над 22-ма інвестиційними проєктами, чотири з яких уже впроваджується, інші — в стадії опрацювання. За словами Р. Шпека, найперспективнішими є проєкти забезпечення водопостачання, регабілітації ТЕЦ тощо.

ПРЕЗИДЕНТ ОБОРОНЯЄ ВЛАСНИКІВ ЗЕМЕЛЬНИХ ПАЇВ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма підписав указ про захист прав власників земельних паїв. Мета цього указу запобігти купівлі-продажеві права на володіння земельним паєм зі спекулятивною метою. В указі передбачено, що в разі відчудження права на земельну частку, посвідчену сертифікатом, переважне право на придбання цих паїв мають ті, хто працює на цій землі, тобто члени колективних сільсько-господарських підприємств, товариств тощо. До Верховної Ради надіслано відповідний законопроєкт.

У СВІТІ

З ЛОНДОНУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО прем'єр-міністер Тоні Блейр у четвер, 23-го квітня, заблькував публікацію урядових приписів щодо різнородних літніх парад у Північній Ірляндії, котрі звичайно були провокаційними моментами і з приводу яких спалахували жорстокі сутички, що кінчалися жертвами невинних. Він зазначив, що причиною такого рішення було оминути будь-яку дестабілізацію в теперішньому процесі закріплення недавно підписаних угод замирення. Ті традиційні маршові паради у відповідних одностроях, які прославляли події 300-річної міжконфесійної боротьби між католиками і протестантами дуже часто ставали причинами нових міжусобиць. У листі до голови Північноірляндської комісії парад, з середи, 22-го квітня, Т. Блейр писав: „Це є важкий і чутливий час для обидвох громад і їхніх політичних представників. Тому я прийшов до висновку, що буде краще не переладовувати політичної системи публікацією ваших пропозицій".

В АМЕРИЦІ

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ КЕРІВНИКИ в Конґресі, відкинули у четвер, 23-го квітня, прохання Уряду президента Билла Клінтона виділити 18 блн. дол. для Міжнародного валютного фонду, чим завдали досить гострого удару одній із головних точок закордонної політики Президента. Прихильники допомоги МВФ сподівалися, що Конґрес до кінця цього місяця зможе вирішити це питання. Одначе з відкиненням його зі списка законопроєкту видатків, після годинного бурхливого засідання республіканських керівників Сенату і Палати Репрезентантів відсунуло його повторне представлення Конґресові принайменше до наступного місяця. Палата Репрезентантів і Сенат ухвалили окремі версії згаданого законопроєкту видатків, який забезпечує військові видатки наглої потреби і допомогу у випадках природних та інших нещасть. У сенатській версії було включено допомогу МВФ з метою посилити його фодни, котрі були дещо зменшені з уваги на економічну кризу в Азії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Роковини Чорноморської фльоти

Чорне море, українське море!
Нашу радість знаєш ти і горе,
України бачило ти славу,
Наших предків боротьбу криваву!

Напередодні 80-ої річниці тієї славної дати в історії українського державотворення — 29-го квітня 1918 року — доконче треба підкреслити її вагомість та пригадати теперішньому поколінню про її значіння в ті бурхливі революційні дні. Бо саме такі та їм подібні події в минулому були передвісниками нашого історичного сьогодення у створенні суверенної і незалежної, демократичної України.

Доля українського народу, від самих початків його існування, в той чи інший спосіб завжди була тісно пов'язана з Чорним морем, починаючи від леґендарних варягів, княжі та козацькі воєнно-торговельні походи, хвилююче відродження Чорноморської Воєнної Фльоти Української Народної Республіки й аж до наших днів Військово-морських сил України. Давні хроніки записали, що від 866 до1034 року русичі-українці відбули дев'ять морських походів, тільки проти Візантії. Однак відомо, що в той час не тільки до Візантії пливли човни русичів, але також до Сирії, Сицилії, Крети та Італії. Море завжди було і досьогодні залишилось широким шляхом у світ. Чорне море для України в минулому, тепер і назавжди залишиться природною підставою культурно-господарського та полічичного життя України. Доля України у великій мірі узалежнена не тільки від доступу й панування над побережям Чорного моря, але від долі його самого, та сил, які володіють його шляхами в далекий світ —Босфором і Дарданеллами.

За часів володіння наших князів Україна була могутньою державою та важливим культурним і торговельним центром тодішнього Сходу Европи завдяки тому, що на Чорному морі панувала фльота нашої держави. Неперевершеними у завзятті та відвазі були також козацькі воєнні походи. Після зруйновання Січі, козацьку фльоту використовував російський царський уряд. З вибухом революції 1917 року і розвалом російської імперії, зі створенням Української Центральної Ради в Києві зразу віджили традиції української фльоти. Вже у березні 1917 року почала діяти Чорноморська Генеральна Рада, що складалася з українців-старшин, підстаршин і моряків, які в той час становили переважаючу більшість у корабельних залогах військової фльоти, з осідком у Севастополі. Вже 7-го квітня 1917 року відбулася у Севастополі перша українська маніфестація, на якій промовляв російський адмірал Олександер Колчак. „Ось мені припадає честь говорити з українцями, що зібралися тут заявити своє існування: Чорноморська фльота, керувати якою я маю собі за честь, на 90 відсотків складається з синів цієї нації. Я не можу не вітати українську націю, яка дала мені найліпших моряків, які тільки існують на світі“. Посеред усіх клопотів встановлення державности України тодішній український уряд в Києві робив потрібні приготування до опанування Чорного моря, здаючи собі справу, що без нього неможливе і саме існування української держави. Тоді ж українські воєнно-морські чинники вирішили застосувати „Тимчасовий Закон про Фльоту УНР“, ухвалений Центральною Радою ще 4-го січня 1918 року, де говорилося про те, що „Російська Чорноморська Фльота воєнна і торговельна проголошується фльотою Української Народної Республіки і виконує обов'язки охорони побережжя і торгівлі на Чорному й Озівському морях. З часу проголошення цього закону (проголошено його 1-го березня 1918 року) всі російські воєнні і торговельні кораблі на Чорному і Озівському морях підносять український прапор“. Той надзвичайної державної важливости закон був здійснений на кораблях та в пристаннях Чорноморської фльоти, завдяки ініціятиві та праці національно свідомих старшин і моряків.

Гарного погідного дня 29-го квітня 1918 року, о год. 4-ій по полудні з лінійного корабля „Юрій Побідоносець“ адмірал фльоти дав наказ: „Фльоті підняти українські прапори“ — біле полотно з синім хрестом, а в першій четверті на синьожовтому тлі тризуб з хрестом.

Наказ виконано:

Шумить, гуде вже Чорне Море,
На морі горді кораблі,
І українські в них прапори
Палають в соняшнім вогні.

Цікаво, чи цього року Військово-морські сили України гідно відзначать цю важливу дату — 80-річчя відновлення традицій української фльоти, чи вшанують усіх тих, які впродовж століть мостили Україні морський шлях у широкий світ?

Д-р Роман Барановський

ХТО НАСПРАВДІ ДІЄ НА ШКОДУ УКРАЇНИ?

Маючи на увазі незчисленні злочини Москви з часів комуністичної системи в Україні, фізичне і матеріяльне винищування, ґеноцид, етноцид, зруйновану економіку, знищену культуру, спаплюжену мову, створення із значної частини народу якогось неокресленого, безвольного „совєтського чєловєка", ми цю жахливу спадщину слушно приписуємо Комуністичній партії, яка була при владі.

Але, не забуваймо, що і ця партія підлягала значно сильнішій організації, що міняла свою назву, спершу із Че-Ка на ҐПУ, далі на НВКД і вкінці на КҐБ.

Це ті посіпаки, опрічинки, які стежили постійно за діяльністю навіть Комуністичної партії, верховодили і мали практично у своїх руках долю кожного громадянина, включно із членами Комуністичної партії. Згадаймо тут долю „комуністів" генерала Петра Григоренка чи письменника Миколи Руденка. Т. зв. чекістів боялися всі, знаючи добре, що попастись у їх лабети означало смерть, або в „кращому" випадку тяжке заслання на десятки років до концентраційних таборів, від яких роїлося в Сибірі, де в'язні, особливо політичні, були приречені на неймовірно важкі роботи, в жахливих умовинах, що спричинювало їх частогусто повільну смерть, або цілковите знищення здоров'я. Такі „канібальські", як сказав Чорновіл, умовини витримували тільки ще молоді і сильні організми, а в'язні середнього віку, особливо ж інтеліґенція, незвична до важкої фізичної праці, упродовж кількох років вмирали. Така судилась доля Україні у Совєтському Союзі.

Базуючись на цих незаперечних фактах з минулого, ми тепер приписуємо вину за всі сучасні негаразди України, комуністам. Вони, маючи своїх представників у Верховній Раді, нанесли і далі наносять чимало шкоди, бльокуючи різні реформи, що ведуть до покращання економіки і добробуту громадян.

І це робиться цілево, щоб доказати, що теперішній Уряд неспроможний змінити і поправити економічний стан країни і життєвий рівень громадян, й отже треба зміни. Вони бундючно заявляють, що вони і тільки вони спроможні цей стан направити і забезпечити краще життя. Ця голословна пропаґанда робить свою шкідливу роботу і чимало наївних вірить у ці обіцянки.

І тут насувається питання існуючої дивовижі. Після розпаду Совєтського Союзу втратила ґрунт під ногами Комуністична партія. На Заході комуністичні партії втратили значення і цілковито збанкрутували. Чому Комуністична Партія існує і то леґально в Україні?

За подіями в Україні дуже уважно слідкують країни Заходу, а особливо Америка. Останні вибори до Верховної Ради і перевага Комуністичної Партії насторожила увагу Америки. Це дуже важливо, бо Америка є поважним донором у фінансовій допомозі Україні. Але ЗСА узалежнюють свою допомогу від того, чи буде продовжуватися приватизація, чи залишиться індустрія і банківська система в приватних руках тощо, тобто ЗСА є за тим, проти чого є Комуністична Партія України.

На Заході слово комунізм асоціюється із поняттям чогось найгіршого. Це заборона вільного слова, критики, це ширення атеїзму, позбавлення людей людських прав, це і обезвласнене суспільство, узурпація всіх прав, позбавлення громадян землі і її багацтва, індустрії, це і експлуатація робочої сили, ув'язнення, знущання, тортури, словом, сповторення людської гідности. А щоб люди не мали часу застановлятися над своїм злиденним життям, вможливлено їм набувати довільну кількість дешевої горілки, щоб впиватися до безтями в той час як аґіт-пропи горлають про те, що „жіть стало лучше, жіть стало вєсєлей". Будемо ж сподіватися, що для комунізму, і для комуністів — своїх доморослих, чи космополітичних інтернаціоналістів — не стане місця в Україні. Чим швидше це станеться, тим краще для нас, українців.

Останнім часом заступник секретаря Державного департаменту Стровб Толбатт перестерігає, що в інтересі Америки є помогти Україні здійснити її потенціял, бути забезпеченою, демократичною, багатою, упевненою в собі і вповні включеною в евро-атлантійську спільноту. Але українські лідери повинні і мусять працювати більше, щоб помогти собі самим — сказав Толбатт. З того висновок, що тут великою перешкодою є Комуністична Партія України і цієї перешкоди треба було якнайскорше позбутися.

Вправді, в Україні тепер вже нема Че-ка, ҐПУ, НКВД, ні КҐБ, але залишилася колишня адміністрація на своїх постах, що їх вони займали раніше. Ця „совєтська партократія", яка начебто перетворилася тепер на патріотів, далі залишаючись на впливових постах, міських радах, радгоспах, колгоспах тощо, веде свою киринницьку роботу. Цей колишній совєтський естаблішмент керує реґіональною політикою, він є паном ситуації, змушує своїх підкорених робити те, що цьому естаблішментові є на користь, щоб далі бути при владі.

Отож з того висновок, що треба позбутися тих колишніх (і теперішніх) „совєтських партократів" і заступити їх добрими українськими щирими патріотами, які подбають про добро і благо держави і громадян, а не про власну кишеню.

Направити цей стан нелегко. Він вимагає часу і великих зусиль, але це зробити необхідно, якщо бажаємо поправи, головно в економіці країни. Не можна цієї справи легковажити, бо огірчення народу поганою економічною ситуацією щораз більше і більше зростає.

Ро-Ко

Сміятися чи плакати?

Написала з Неньки-України моя племінниця про свою приятельку-вчительку. Вона, як багато інших, не отримує місяцями жодної платні. То держава на Великдень „виплатила" вчителям по одному кілограмові, не першосортної, яку їдять у Верховній Раді, а вареної ковбаси.

— Я взяла цю ковбасу, розвинула з паперу, поставила на стіл, — каже вчителька, — сіла і не знаю: чи плакати чи сміятися?

Такий то складний час настав, а після виборів також: не знаєш чи плакати, чи сміятися, хоч мій приятель, той, що має відповіді на всі питання, навіть „складні", каже: — Кожна монета має дві сторони. Це, що тій вчительці не платять по півроку — це одна сторона. Але колись заплатять — це друга сторона. І ще ніхто з голоду не вмер. А коли поглянути з суспільно-політичної сторони, то Україна випробовує заавансований економічний модель майбутнього. Така метода праці зменшує безробіття. Ось поглянь на капіталістичні країни, дайминато, — це слово вперше від нього я почув, певно читає польські газети, — тут у нас є велфер, платять тим, що не працюють, і ніяк не можуть їх затягнути до добровільної праці, дайминато, хочби замітати вулиці.

— А хто тут мітлами замітає вулиці? — пробував я його загачити на тих „дайминато".

— Вузенькі вулиці в парку, — він засміявся, — ти не дав мені докінчити думки моєї сторони...

А я собі подумки сказав: тій бідній вчительці не буде легше від філософії мого приятеля; вона напевно далі не знає, чи плакати, чи сміятися.

І мені так само. Я зовсім сконфужений. Особливо після виборів в Україні, в яких, казали, всі знали наперед, хто найбільше збере депутатів. Як снопів по жнивах. Бо це все було до передбачення — так сказав народний „Ґеллуп пол", беручи до ґальопу українських демократів по цей і тамтой бік діяспорної завіси за їхню недолугість.

„То пощо виборів?" — питаюся сам себе і не маю відповіді. Не маю відваги питатися моїх приятелів. Бейзбол почався, то той від спорту, не сушить собі голови політикою в Неньці-Україні. „Ти вже маєш свої літа й свій розум, — каже. — Там усе знають".

— Це правда, літа маю, а де взяти розуму? А ще до української політики? Перепрошую, що часто забуваюся — слід казати: політики в Україні.

Мій приятель, той від мистецтва, занурився, як із снорkелем рибалка на акул, під політичну воду, в якій дотепер ловив успішно президент Клінтон свої „акули" — такі, як Моніку і Полу. Читає всі „клінтонівські" репортажі й дивиться на всі теленовини, а їх на кількох нових каналах круглу добу передають. Підозріваю, що він, задивившись у ці „історичні події сьогодення, як чарівниця в карти, шукає в них „еліксиру" на відмолодження.

Я йому порадив би, що я чув: віднедавна в Америці вже продають піґулки на таку „сексуальну ворожбу", але вони по вісім долярів (американських) і треба гнати автом за границю. І не знати чи канадські пограничники їх пропустять? А як відберуть, то що з ними зроблять? Може собі затримають на пенсійні літа.

Все таки після виборів задумуюся над дальшою долею не так Неньки-України, бо її, як колись писав наш пророк, давно вже обікрали й нема вже що красти. Вона якось собі раду дасть, як давала триста років з гаком. Але що з народом? Не зрозуміло для мене: чому народ голосував на комуністів, як ці комуністи найперше його голодом на смерть виморили, на фронтах витовкли, ограбували, заставили даром, як невільники, для них гарувати-працювати і в себе вдома, і в „широкій страні родной"?

Ніби комуністи приписують всі лиха незалежній Неньці-Україні демократам: що то демократи винні за те, що замикають заводи, що нема роботи, що мафіозники роблять, що хочуть, що нема чим платити за виконану працю.

А хто був і є при владі? — думаю собі, і хочу назвати бодай одного справжнього демократа, як вже не націоналіста. Виходить, як біблійна історія з Ноєм. Коли Бог казав йому, щоб знайшов бодай одного праведника — не було ні диху, ні слиху. Так і тепер в Неньці-Україні: всі правильні, а праведника ні одного. Бо при владі були та є праведники-комуністи.

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Юліян Мовчан

Нариси д-ра Р. Осінчука

За ухвалою видавничої ради НТШ в Америці і Львові та при фінансовій підтримці Наукового товариства Т. Шевченка в Америці, в 1996 році вийшов, як том четвертий нової серії, у Львові новий „Лікарський збірник", заснований Євгеном Озаркевичем у 1898 році. Збірник вийшов на пошану д-ра Романа Осінчука.

Д-р Р. Осінчук увійшов в історію медицини як один з найвизначніших українських лікарів новітнього часу. Він відомий як спеціяліст внутрішньої медицини, колишній доцент Львівського Медичного Інституту, активний член Українського Лікарського Товариства, Українського Гігієнічного Товариства, громадський діяч, редактор „Народного Здоров'я" у Львові. На еміґрації він здобув широке визнання як співзасновник Українського Лікарського Товариства і перший редактор „Лікарського Вісника".

На окрему увагу заслуговує публіцистично-журналістична діяльність д-ра Осінчука. Назву рубрики в нашій газеті на медичні теми „Здоров'я — всьому голова" свого часу, безуючись на народній приказці, подав Роман Осінчук, який майже до самої смерти в 1991 роді подавав матеріяли до цієї рубрики. Але перед тим, як сказати більше про його журналістичну діяльність, подамо дещо з його життєпису.

Як подають у вступному слові збірника доктори Павло Пундій та Михайло Логаза, Р. Осінчук народився 5-го липня 1902 року в селі Голошинцях Збаразького повіту на Тернопільщині, в родині середньозаможних селян, як наймолодший син з-поміж трьох дітей. Початки освіти Роман одержав від батька-самоука, а до народної школи почав ходити щойно з третьої кляси. 1912 року склав іспити до першої кляси Української державної гімназії в Тернополі, де потім став зразковим учнем та інструктором своїх товаришів, заробляючи таким чином на своє прожиття в бурсі.

У 1921 році Р. Осінчук записався на медичний факультет Українського Таємного Університету у Львові, де познайомився з професором Мар'яном Панчишином та іншими викладачами й передовими членами Українського Лікарського Товариства. Після припинення бойкоту польських високих шкіл, подолавши всі перешкоди, що їх висував горезвісний для українців „нумерус клявзус", Р. Осінчук вступає на медичний факультет Львівського Державного Університету і за тяжких матеріяльних умов та обставин бурхливого студентського життя того часу закінчив студії, одержавши диплом доктора медицини 27-го червня 1931 року.

Під час лікарської практики хоч Р. Осінчук проявив свої хірургічні здібності, проте, на жаль, не зміг їх поглиблювати через політичні обставини — директор Погорецький (йдеться про Загальний державний шпиталь у Львові) не погодився на

(Закінчення на стор. 3)

Осип Зінкевич

Невже ми програли вибори? Ні, не програли

I

Після виборів 29-го березня 1998 року — цілий спектр українських політиків, політичних партій і бльоків в Україні розгубилися і спанікували, мовляв, комуністи виграли вибори. На пресовій конференції 31-го березня мільйони українців почули з уст голови Руху Вячеслава Чорновола: „Демократичні сили програли парляментарні вибори. Це відбулося через специфіку нинішньої соціяльно-економічної ситуації та розпорошення демократичних сил. Бльок „Національний фронт" відібрав у Руху і подарував „лівим" близько 500,000 голосів". А Наталя Вітренко заявила: „Ми не збираємося в новому парляменті бльокуватися ані з комуністами, ані з соціялістами. Вони уже не ліві". Голова СДП(о), колишній міністр юстиції В. Онопенко стверджує: „Неправда, що причиною значного успіху 'лівих', як кажуть рухівці, стала неспроможність усіх центристських сил об'єднатися напередодні виборів".

Отже, де ж правда? Чи справді перемогли „ліві" і чи справді програли демократи?

Перед тим, як робити будь-які висновки, подивімся на кінцеві результати виборів (за станом на 4-го квітня 1998 року).

Подається процент голосів, відданих за партію або бльок, кількість розподілених депутатських мандатів і кількість здобутих депутатських мандатів в одномандатних виборчих округах.

Вісім партій і бльоків подолали 4-відсотковий бар'єр:

Комуністична Партія України здобула 24.68 відс. голосів, отримала 84 депутатські мандати за партійним списком і 40 у одномандатних округах. Разом — 124 депутатські мандати (27.55 відс. депутатського складу Верховної Ради).

Рух здобув 9.40 відс. голосів, 32 депутатські мандати за партійним списком і 16 у одномандатних округах. Разом — 48 депутатських мандатів (10.66 відс.)

Бльок Соціялістичної і Селянської партій: 8.64 відс. голосів, 29 депутатських мандатів за партійним списком і 7 в одномандатних округах. Разом — 36 депутатських мандатів (8 відс.).

Партія Зелених України: здобула 5.46 відс. голосів, 19 депутатських мандатів за партійним списком і ані одного в одномандатних округах. Разом — 19 депутатських мандатів (4.22 відс.).

Народно-Демократична Партія (НДП): 4.99 відс. голосів, 17 депутатських мандатів за партійним списком і 11 в одномандатних округах. Разом — 28 депутатських мандатів.

Всеукраїнське об'єднання „Громада": 4.68 відс. голосів, 16 депутатських мандатів за партійним списком і 6 в одномандатних округах. Разом — 22 депутатські мандати (4.89 відс.).

Проґресивна Соціялістична Партія України (ПСПУ): 4.04 відс. голосів, 14 депутатських мандатів за партійним списком і 2 в одномандатних округах. Разом — 16 депутатських мандатів (3.56 відс.).

Соціял-Демократична Партія (об'єднана) (СДП(о): 4.02 відс. голосів, 14 депутатських мандатів за партійним списком і 3 в одномандатних округах. Разом — 17 депутатських мандатів (3.78 відс.)

22 партії і бльоки, які не подолали 4 працентного бар'єру (деякі з них здобули по декілька депутатських мандатів в одномандатних округах):

Аграрна Партія України (АПУ): 3.67 відс. голосів, 7 депутатських мандатів.

Партія „Реформи і Порядок": 3.13 відс. голосів, 3 депутатські мандати.

Бльок „Трудова Україна": 3.07 відс. голосів, 1 депутатський мандат (від Української Партії Справедливості, УПС).

Бльок „Національний Фронт" (КУН, УРП, УКРП): 2.72 відс. голосів, 6 депутатських мандатів (2 від КУНу, 3 від „Національного Фронту", 1 від УРП).

Бльок „Партія Праці і Ліберальна Партія — Разом": 1.90 відс. голосів, 2 депутатські мандати.

Бльок „Вперед, Україно!": 1.74 відс. голосів, 1 депутатський мандат (від Християнсько-народного союзу, ХНС).

Християнсько-Демократична Партія Уркаїни (ХДПУ): 1.33 відс. голосів, 3 депутатські мандати.

Бльок демократичних партій НЕП: 1.23 відс. голосів, 1 депутатський мандат (від Демократичної партії України, ДемПУ).

Партія Національно-Економічного Розвитку (ПНЕР): 0.95 відс. голосів, ані одного депутатського мандата.

Бльок „СЛОН": 0.91 відс. голосів, 1 депутатський мандат (від Міжреґіонального Бльоку Реформ,МБР).

Партія Реґіонального Відродження України (ПРВУ): 0.9 відс. голосів, 2 депутатські мандати.

Всеукраїнська Партія Трудящих (ВПТ): 0.79 відс. голосів, 1 депутатський мандат.

Партія „Союз": 0.70 відс. голосів, 2 депутатські мандати.

Всеукраїнська Партія Жіночих Ініціятив (ВПЖІ): 0.59 відс. голосів, ані одного депутатського мандата.

Республіканська Християнська Партія (РХП): 0.55 відс. голосів, ані одного депутатського мандата.

Українська Національна Асамблея (УНА): 0.40 відс. голосів, ані одного депутатського мандата.

Соціяльно-Демократична Партія України (СДПУ): 0.32 відс. голосів, ані одного депутатського мандата.

Партія Захисників Вітчизни (ПЗВ): 0.31 відс. голосів, ані одного депутатського мандата.

Партія Мусулман України (ПМУ): 0.20 відс. голосів, ані одного депутатського мандата.

Партія Духовного, Економічного і Соціяльного Проґресу (ПДЕСП): 0.20 відс. голосів, ані одного депутатського мандата.

Бльок „Менше слів": 0.17 відс. голосів, 1 депутатський мандат (від Соціял-Національної Партії, СНП).

Бльок „Европейський Вибір України": 0.14 відс. голосів, ані одного депутатського мандата. 1,300,000 виборців проголосували проти всіх партій і бльоків, а 800,000 було уневажнено.

(Продовження буде)

Нариси...

(Закінчення зі стор. 2)

його хірургічну спеціялізацію). І тому потім він працював лікарем в українському живці в Черчі, а в березні 1933 року виїжджає на приватну практику до Коропця Бучацького повіту. 1934 року повертається до Львова з наміром спеціялізуватися на внутрішніх хворобах.

Для поглиблення своєї спеціялізації в 1936 році Р. Осінчук виїжджає до Відня, де в університетській клініці проф. Еппінгера проходить курси кардіології та електрокардіофіїї, ревматології та фізіо-бальнеотерапії. У 1937 році починає працювати в поліклініці Народної лічниці у Львові, а з відкриттям Українського шпиталя ім. митрополита Шептицького в 1933 році стає асистентом проф. М. Панчишина у відділі внутрішніх недуг. Одночасно провадив приватну практику та працював у туберкульозному диспансері Українського Гігієнічного Товариства. На цій праці застає його німецько-польська війна і перша большевицька окупація 1939 року.

Нова влада залучає д-ра Романа Осінчука до адміністрації охорони здоров'я разом з д-ром М. Панчишином і д-ром Юліяном Кордюком. Його призначають завідуючим лікувально-профілактичного сектору, віддаючи під його контролю всю мережу охорони здоров'я. До його обов'язків належало також вишукування та призначення на місця праці лікарів і старшого персоналу. До самого приходу німців д-р Осінчук виконував ще й обов'язок директора Медичного Інституту.

У змінених політичних обставинах, під новим окупантом, д-р Осінчук знову проявив свій організаційний хист. Спочатку з проф. Панчишином, а потім з докторами Титом Бурачинським, Олександром Барвінським, а пізніше з Леонтієм Максимоньком та Олександром Подольським він створив ядро українських лікарів, які за німецької окупації відіграли вирішальну ролю в організації Медичного Інституту, поборюючи всі труднощі як з боку нових, так і давніших (польських) окупантів. Саме цій наполегливій праці д-ра Осінчука багато молодих лікарів — теперішніх членів (в тому числі автор цих рядків) Українського Лікарського Товариства Північної Америки завдячують здобуття лікарських дипломатів у бурхливий і небезпечний період Другої світової війни.

Переселившись на американський континент, д-р Осінчук у лютому 1948 року складає обов'язковий державний лікарський іспит і здобуває право на лікарську практику. Крім того, написав він понад 50 наукових праць з медицини, в тому числі біля 20 — з історії української медицини та соціяльної гігієни. Опублікував кілька сот науково-популярних статтей на медичні теми в українських часописах.

Помер д-р Роман Осінчук 11-го лютого 1991 року. Покійного поховано на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Якщо йдеться про публіцистичні праці, які написав д-р Осінчук і які поміщені в цьому числі „Лікарського збірника", то вони є такі: „Медичний світ Львова" (1883-1939), „Вибух Другої світової війни та перша большевицька окупація Західної України" (1939-1941), „Професійні лікарські організації у Львові під час першої большевицької окупації" (1939-1944), „Німецька окупація Західної України" (1941-1944), „Медичний факультет Українського Таємного Університету у Львові" (1920-1924), „Мар'ян Панчишин і Максим Музика — професори Українського Таємного Університету" (1920-1924), „Народна лічниця: від амбулаторії до модерного шпиталя" (1903-1939).

До речі, цей лікарський збірник вже вдруге вшановує д-ра Романа Осінчука. Перший вийшов 1982 року в ЗСА з нагоди його 80-річчя. Головним редактором був довголітній архівар УЛТПА д-р Павло Пундій.

До редакційної колегії теперішнього лікарського збірника, який вийшов на пошану Романа Осінчука, належать: Іван Головацький, Ірина Даценко, Павло Джуль, Михайло Лоба, Олег Купчинський (відповідальний редактор), Михайло Павловський, Павло Пундій, Олег Романів та Леонід Рудницький. Як подає редакційна колегія, „пропонованим виданням ми вшановуємо нашого видатного лікаря та суспільно-культурного діяча з нагоди його 95-річчя з дня народження та 5-річчя його смерти".

ПОДІЇ

ТРЕТІЙ КОНГРЕС ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Головна управа Світової Ліги Українських Політичних В'язнів нацистських тюрем і концтаборів, провівши серед свого членства опит, вирішила відбути свій 3-ій Конгрес в То-ронто, в днях 16, 17 і 18-го жовтня 1998 року. Перший такий конгрес відбувся в 1946 році, зараз таки після розвалу Третього Райху. Другий конгрес відбувався вже на терені Канади в Торонто в 1985 році. Дата 3-го Конгресу збігається з датою Свята Покрови, яке має своє історичне значення в рядах українського воякства та борців, які жертвували життя за волю України. Конгрес відбуватиметься в Українському Культурному Центрі, 83-85 Крісті вул., Торонто.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

В Ню Йорку покажуть фільм режисера з Києва

За посередництвом пресового агенства „Магічна ліхтарня" ми маємо нагоду провести коротке інтерв'ю із фільмовим режисером з України В'ячеславом Криштофовичем телефонічним способом, з уваги на обмежений час режисера і його поворот до Києва.

Отже, довідуємося, що в дні 1-го травня буде показаний в Ню Йорку у двох кінотеатрах, а це „Лінкольн плаза" і „Квад фільм", новий фільм В. Криштофовича під назвою „Приятель небіжчика" в російській мові з англійськими підписами для вигоди американської публіки, продюсерами цього фільму. Тепер, як він підкреслює, є дуже погано з фільмовою індустрією в Україні та минулого року випродуковано лише сім фільмів, а цього року вже лише п'ять. Тому він шукає чужої помочі.

Коли йдеться про зміст фільму „Приятель небіжчика", то це актуальна тема переживань у сьогоднішньому Києві, в якому перед ведуть непевні елементи, а для інтелектуалів там немає місця. Фільм, як запевняє режисер, повний іронії і живих картин сьогодення у Києві. Він обіцяє також, що з часом фільм можна буде дістати на відеозаписі, так як його попередній, найбільше відомий фільм „Ребро Адама", який ще в 1992 році показували в ЗСА. Перший його фільм появився ще в 1986 році під назвою „Самітня жінка бажає познайомитись" і його акторка Ірина Купченко отримала за свою ролю першу нагороду на фільмовому фестивалі у Монтреалі. Цей фільм має російську та українську версії.

В. Криштофович при праці.

Режисер пояснює нам, що причиною виставлення фільму російською мовою є те, що головний актор Александр Лазарев є росіянином, а також, що у східніх областях України російська версія потрібна. В. Криштофович запевняє нас, що в Україні фільм буде іти також українською мовою і у двох мовах буде опісля готовий фільм на відео. Довідуємося, що продукція фільму була французька, а в ЗСА показуватимуть його через фільмове підприємство „Соні". Після прем'єри в Ню Йорку фільм виставлять в інших містах ЗСА — Бостоні, Філядельфії, Лос Анджелесі та ще інших.

Як інформує режисер, минулого року цей фільм був виставлений в Каннах на Рівієрі і там його закупило підприємство „Соні" для ЗСА. Був він також вже виставлений у Канаді, і як у Франції, так і Канаді мав добрі критики. Сценарій фільму написав Андрей Курков, який виграв нагороду німецького письменника Гайнріха Беля, а фільмував його Вілен Калюта.

Головну жіночу ролю грає українська актриса Тетяна Кривицька з Києва, а музичне оформлення Володимира Гронського із українською групою, як розповідає нам режисер, з якою співає Ніна Матвієнко. Інші актори — кияни, а накручений був він у студії Довженка, з поміччю французького підприємства.

У розмові з нами режисер підкреслює велику поміч французьких фільмових кіл, що були ко-

В. Криштофович, на наші запитання чому його фільми появляються в російській мові, запевняє про їхні українські версії, що невдовзі зможемо наочно ствердити.

Агенство „Магічна ліхтарня" подбало тепер про те, щоб режисер мав нагоду поговорити з різними журналістами і ми надіємося, що це зацікавить фільмом, який має українське підложжя та більшу частину обсади, хоча все ще поданий мовою „старшого брата".

О. Кузьмович

Сміятися...

(Закінчення зі стор. 2)

— Зрештою, — каже мій приятель, той, що все знає, — народ голосував проти good for nothing владних структур і корумпарів. Щоб навіяти страху демократам, то за ким мав голосувати, як не за комуністами? — Колишніми комуністами, — поправився.

— Колишніх комуністів нема, — ствердив ясно й недвозначно, як колись висловлювався Президент Кравчук на вічах, мій приятель, той від політики. — Від того часу, як батько Сталін дав привілеї комуністам користати з усіх благ соціялізму. Вони всі стали червоними царками. І гряззю Москви, як писав Шевченко. Тож перенесли всю свою „політичну натуру" в демократичну незалежну Неньку-Україну...

— А що далі? — я спитався.

Він тільки здвигнув плечима.

Після такого недокінченого викладу я так чувся, як та вчителька з вареною ковбасою на Великдень. Але мені не хотілося ні плакати, ні сміятися. То я включив телевізію, щоб подивитися на матч бейзболу поміж Торонто Блю Джейс і Ню Йорк Єнкіс.

Бібліотека УОКЦентру проголосила конкурс

Українська бібліотека в Українському Освітньо-Культурному Центрі у Філядельфії, з нагоди 40-річчя своєї служби українському читачеві, проголошує Літературний конкурс для українських письменників на коротке оповідання, в сюжет якого вплетена українська бібліотека або книгочитання. Перша нагорода: 250 дол., друга — 200 дол., третя — 150 дол.

Оповідання, розміром не більше як 10 машинописних сторінок (2,500 слів) слід надсилати під псевдонімом, залучуючи в заклеєному коверті справжнє прізвище і адресу автора, біо-бібліографічну довідку та заяву, що твір досі не був ніде друкований. Остаточний термін: 15-го вересня 1998 року. В листопаді відбудеться ювілейний вечір-бенефіс Української бібліотеки, де будуть проголошені нагороди. До жюрі запрошені літературознавці: д-р Альберт Кіпа, д-р Лариса Онишкевич і мгр Марта Тарнавська (голова).

Адреса: Ukrainian Library — Ukrainian Educational and Cultural Center, (Konkurs-40), 700 Cedar Road, Jenkintown, PA 19046.

Відбудовують дзвіницю на Лемківщині

В наслідок жорстокої польської „Акції Вісла", коли виселено або вбито мешканців на Лемківщині, зруйновано також церкви, дзвініці, цвинтарі.

Тепер, після припинення акції проти українців, колишні мешканці сіл, які повернулися на свої землі, хочуть відбудувати зруйновані пам'ятки. І так, колишні жителі села Терка й околиці бажають відновити дзвіницю при церкві св. Пророка Іллі та звертаються до односельчан в діяспорі й всіх людей доброї волі, щоби помогли у відбудові, яка коштуватиме біля 5,000 дол.

Гроші можна слати просто до „Самопомочі" і „Self-reliance (N.Y.) Federal Credit Union, 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003-8392, Acct. 24283-000 (Vidbudova Dzvinytsi v Terci) або на адресу Василя Романця: W. Romancio, 83-23 87th St., Woodhaven, N.Y. 11421. „Самопоміч" не провадить списку жертводавців, отже, хто бажає, щоб ім'я появилося в списку, прошу слати пожертву на адресу В. Романця.

Н. Н.

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА 23-ГО КВІТНЯ, Сенат мінімальною кількістю голосів схвалив республіканський показовий законопроєкт, який уможливить скромні податкові пільги батькам, що ощаджуватимуть гроші на початкову і середню освіту своїх дітей, включно з оплатою приватних шкіл. Не зважаючи на те, що республіканці цим законопроєктом намагалися перехопити освітню ініціятиву демократів, то їхньому законопроєктові загрожує президентське вето. Схвалення згаданого законопроєкту перейшло голосами 56 до 43 і майже виключно по партійній лінії, не зважаючи на попередні міжпартійні дискусії над цим питанням. Республіканці хочуть, щоб федеральні гроші можна було уживати на оплату навчання у приватних школах, демократи є проти того, бо уважають, що це може пошкодити публічній навчальній системі.

З глибоким сумом повідомляємо, що 11-го січня 1998 р. упокоїлася в Бозі

сл. п.

ОЛЬГА ТКАЧУК

з дому ШКЛЯР

вдова по сл. п. інж. Іванові Ткачукові, похована побіч мужа в Брні, Чехія.

5-го травня 1998 р. буде відправлена Заупокійна

СЛУЖБА БОЖА

в церкві свв. Володимира і Ольги в Чикаго, Ілл., за спокій душі сл. п. Ольги і всієї родини Ткачуків.

Просимо пом'янути їх усіх у своїх молитвах.

ТКАЧУК ІЛЛЯ і СОФІЯ з родиною

З почуттям невимовного жалю ділимося сумною вісткою з нашими рідними, друзями і приятелями, що 24-го квітня 1998р. о год. 9:45 відійшла від нас у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУСЯ і ТІТКА

бл. п.

ГАЛИНА МАЙСТРЕНКО

з роду ПЕТРЕНКІВ

нар. 1931 р. в Гостинному на Холмщині, Україна.

ПАНАХИДА відбудеться в похоронному заведенні Casey Funeral Home, Inc., 350 Slosson Ave., Staten Island, New York, 10314.

ПОХОРОННІ відправи і похорон відбудуться в церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

По інформації щодо дати і часу просимо звертатися до похоронного заведення. Тел. (718) 447-4242.

Залишені у смутку:

чоловік	— ЛЕВКО
доньки	— УЛЯНА з чоловіком ДЕЙВИДОМ та внучкою СОФІЄЮ
	— ЛЕСЯ
	— НАТАЛКА з чоловіком МЕТОМ та внуком МАКСИМОМ
племінник	— ТИМІШ з родиною
племінниця	— ВІРА з родиною

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями, приятелями, близькими, й українським громадянством, що 25-го квітня 1998 р., у Ню Йорку, після короткої і важкої невиліковальної недуги, перенісся у Божу вічність на 85-му році багатотрудивого життя МУЖ, ВУЙКО і СТРИЙКО

бл. п.

ЯРОСЛАВ ПАСТУШЕНКО

нар. на Великій Горі, Тернопільська обл., відомий комерсант в Україні і тут у діяспорі та відомий громадський діяч.

ПАНАХИДА відбудеться у вівторок, 28-го квітня 1998 р., о год. 7:30 вечора у похоронному заведенні Петра Яреми, при 129 Іст, 7-ма вулиця в Ню Йорку.

ПОХОРОН у середу, 29-го квітня 1998 р. о год. 9:30 рано, заупокійна Служба Божа у церкві св. Юра при 7-ій вулиці. Після тлінні останки покійного будуть похоронені на цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Засмучені:

дружина	— НАДІЯ
сестрінок	— ЮРІЙ ЦАПП з дружиною ЛІНДОЮ і сином СТЕПАНОМ
братанок	— ОЛЕГ ПАСТУШЕНКО з родиною і мамою ТАНЕЮ ПАСТУШЕНКО
братанка	— ВІРА МОЧУЛА з мужем
сестрінка	— ЯРИНА ГОТЬ з мужем ВІТАЛІЄМ, дітьми і мамою

Вічна йому пам'ять!

Якщо хтось бажає скласти пожертву у пам'ять покійного Ярослава, то родина просить складати на Богословську Академію у Львові або на якусь іншу добродійну ціль.

Ділимося сумною вісткою, що 12-го квітня 1998 р. в Делтоні на Фльориді відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ, проживши 74 роки

бл. п.

ЕВА ІЛЕМСКА

ПОХОРОННІ обряди і Службу Божу відправив парох української католицької церкви Покрови Пресвятої Богородиці в Апопка.

У глибокому жалю і смутку залишила:

мужа	— ІВАНА
сина	— ЮРІЯ з дружиною і дітьми та внуками
дочки	— МАРІЮ ДОБОШ з мужем, дітьми та внуком
	— ОЛЬГУ КАМІНСЬКУ з дітьми
швагра	— МИХАЙЛА з дружиною і синами
братів	— ВАСИЛЯ і СТЕФАНА ФОРЛІТА в Україні та ближчу і дальшу родину в ЗСА й Україні.

Дорога дружино, мамо і бабцю, молимось.
Хай Всевишній Господь прийме душу твою є своє царство небесне. Хай вічна пам'ять буде про тебе!

Ділимося сумною вісткою, що 17-го квітня 1998 р. відійшла у вічність наша. найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУСЯ, ПРАБАБУСЯ і СЕСТРА

св. п.

ВАСИЛИНА ФОРМАНЮК

з дому ПАУК

Нар. 2-го липня 1925 р. в Яремчі на Україні.

ПОХОРОННІ відправи відбулися в українській католицькій церкві в Статен Айленді, Н.Й. і була похоронена на кладовищі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж. у вівторок, 21-го квітня 1998 р.

Залишені у смутку:

чоловік	— ВОЛОДИМИР
дочки	— ЕЛИСАВЕТА з чоловіком ПЕТРОМ СКУДЖІНС з дітьми і внуками
	— ЄВГЕНІЯ з чоловіком РОМАНОМ ДОМАРАДСЬКИМ і дітьми
	— ОЛЕНА з чоловіком МАРКІЯНОМ ВИНЯРСЬКИМ і дітьми
сестри	— ОЛЯ ДАНИЛЯК з дітьми
	— ВІРА з чоловіком БОГДАНОМ ЦІРОПАЛОВИЧЕМ
	— НАТАЛКА з чоловіком МИКОЛОЮ СЕМЧИШИНОМ і дітьми
брат	— ТАРАС ПАУК

і дальша родина в Яремчі, Канаді і ЗСА.

Вічна їй пам'ять!

На дорозі болю

Перепоховання В. Стуса у Києві. В першому ряді (зліва): А. Пашко, Л. Лук'яненко, В. Чорновіл.

Виставка фотокартин, зладжена С. Геврик із життя В. Стуса.

Актори Театру ім. Л. Курбаса в рецитації поезій В. Стуса (зліва): В. Кучинський, Т. Каспрук, А. Водичев і Н. Половинка.

(Світлив: В. Процик).

Не дивно, що організатори вечора у 60-річчя Василя Стуса назвали його „Дорога долі, дорога болю", бо такою болісною і була доля поета і такими болісними були в більшості його поезії. Він, щоправда, сам не називав своїх поезій поезіями, а радше віршами, але усі, що були на цьому пропам'ятному вечорі в приміщеннях Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, що його влаштували членки пластового куреня „Верховинки" і члени Львівського Молодечого Театру ім. Леся Курбаса в дні 27-го березня, відчули цілу глибину та силу його поезій виконаних по-мистецьки молодими акторами.

При вщерть виповненій залі вечір відкрила Ніна Самокіш, курінна куреня „Верховинок", а відтак актори Театру ім. Л. Курбаса з великим чуттям продеклямували низку поезій, які у програмі названо окрайцями життя В. Стуса в нашій пам'яті, в народній пісні та у віршах.

„Окрайці у пам'яті" — це був спомин про поета Надійки Світличної, яка зуміла з видимим зворушенням проаналізувати це сумне життя, в якому на її думку поет вже з дитинства прочував свою долю і в якого першим почуттям дитинства була журба. Спомини Н. Світличної перепліталися із рецитаціями його поезій у виконанні В. Кучинського, А. Водичева, О. Драча, Т. Каспрук, Ю. Мисака і Н. Половинки та відповідними піснями. Н. Світлична порівнювала В. Стуса до Т. Шевченка, пригадуючи, що обидва поети померли маючи однаковий вік — 47 років, розповідала про табір смертників, в якому перебував В. Стус і я в якому продовж двох років померло 30 відсотків в'язнів, а відтак про смерть В. Стуса та його перепоховання в 1989 році у Києві. Усі ці трагічні фрагменти його короткого життя присутні могли переживати у споминах людини, що знала В. Стуса, у поезіях та піснях виконаних по-мистецьки акторами, а відтак у виставці фотокартин з життя В. Стуса, які були на залі, підготовлені членкою куреня „Перші стежі" Софією Геврик.

Н. Світлична підкреслювала у своїх споминах це, що і потверджували рецитовані поезії, що В. Стус, не зважаючи на жахливі обставини тюрми та заслання, не зважаючи на хворобу, жив своє коротке життя любов'ю і ця любов давала йому так потрібну силу на „дорозі долі і дорозі болю".

Н. Світлична вже у розмові після того пропам'ятного вечора звірювалася авторці допису, що слухаючи віршів В. Стуса у виконанні акторів Театру ім. Курбаса ще перед виставою, була так зворушена та стільки споминів насувалося її, що ніяк не була в силі зібрати своїх думок і переживань і перелляти їх на папір для евентуального видрукування їх на сторінках преси, чи в одному з наступних видань поезій. Але не зважаючи на це, а може саме тому, цей вечір із безпосередніми споминами людини, яка жила тими роками важких подій і яка знала поета, ілюстрованими ще так вміло його поезією та піснями молодих акторів були виїмковим переживанням для усіх численних присутніх тим більше, що це було тут вперше таке вшанування поета.

Присутні можуть бути справді вдячні організаторкам і виконавцям тому, що в теперішній так дуже прозаїчній у нас дійсності рідко трапляється такий вечір.

О. К.

ПІДДАЮЧИСЬ ПОСИЛЕНОМУ тискові невдоволених однопартійців і демократів, республіканське керівництво Палати Репрезентантів у середу, 22-го квітня, змінило свою думку і погодилось до кінця травня перевести дебати та голосування у справі переформування фінансових законів виборчих кампаній. Ця несподівана зміна точки зору прийшла, коли Нют Ґінґріч, спікер Палати Репрезентантів, і його прибічники побачили, що демократи з допомогою багатьох республіканців можуть способом парляментарного маневрування насильно винести цю справу на форум Палати Репрезентантів, не зважаючи на опозицію керівництва. Республіканський конґресмен з Коннектикат Крістофер Шейз, який разом з массачусетським демократичним конґресменом Мартином Міганом спонзорували цей обопартійний законопроєкт, дуже зраділи таким оборотом подій. Одначе демократи не є переконані, тому Ричард Ґепгард, провідник меншости, уважає, що „це не є зміна думки а тільки тимчасовий відступ республіканців, які дальше є проти переформування, котре зменшує ролю фінансів у політиці".

У ЧЕТВЕР, 23-ГО КВІТНЯ, ІРАН склав офіційний протест Іракові з приводу скритого вбивства 70-річного іранського церковнослужителя у святому місті Нажаф у південному Іраку. У вівторок, 21-го квітня, іракського шарже д'афер покликан до міністерства закордонних справ у Теграні з приводу смерти шейка Мортези Алі Мохаммеда Ібрагіма Боруджерді. Іракська опозиція Фундація Аль Кхей у Лондоні звинувачує аґентів іракського уряду у вбивстві згаданого шейка, котрого вона описує як старшого кандидата на становище головного духовного керівника шіїтських мусулманів у цілому світі. Фундація також підкреслює, що попередньо вже були дві спроби на життя шейка Боруджерді, а іракські офіційні чинники погрожували йому, якщо він не припинить провадити публічними молитвами. Ірак про вбивство повідомив у середу 22-го квітня, та звинуватив у тому злочині закордонні розвідувальні служби.

Ґлен Спей у поклоні пам'яті Романа Шухевича — Тараса Чупринки

В березні ц.р. сповнилося 48 років від дня геройської смерти головного командира УПА, одного з великих синів України генерала сл. п. Романа Шухевича — Тараса Чупринки, й за почином відділу ООЧСУ українська громада Ґлен Спей вшанувала його пам'ять.

В неділю, 29-го березня по Службі Божій була відслужена Панахида в церкві св. Володимира, яку відправив о. Петро Гронський, парох. В часі Панахиди з прапорами стояли Іван Батюк, Василь Босак і Андрій Плескун.

Того ж дня по полудні в залі церкви св. Володимира відбулася поминальна академія. Доповідь виголосив член ГУ ООЧСУ мґр Іван Буртик, котрий намалював постать сл. п. командира на тлі сьогоднішніх подій в Україні. Доповідач перейшов життєвий шлях сл. п. Романа Шухевича, котрий прожив всього 43 роки і віддав у жертву своїй батьківщині Україні своє життя.

Життєвий шлях родини Шухевичів був густо вкритий терням. Майже всі були арештовані органами НКВД й багато з них опинилися на Сибірі чи в тюрмах. Сам Роман Шухевич був переслідуваний окупантами України — польським, німецьким і московським.

Сл. п. Роман Шухевич не занедбував працю над собою, хоч майже завжди був на різних постах у проводі ОУН. Знаменитий спортовець, добрий піяніст і любитель музики, закінчує польську підхорунжівку, а військовий вишкіл докінчує за кордоном України. Також по закінченні гімназії вступає на політехніку, але польська влада не дозволила йому студіювати в Галичині й він виїжджає за кордон, де докінчує свій військовий вишкіл, знаючи, що знання військового діла може йому придатися в майбутньому, що й сталося пізніше, коли став головним командиром Української Повстанської Армії.

Р. Шухевич — це одна геройська епопея відважного воїна, знаменитого стратега, як політичного, так і військового. При тому незвичайно скромний і чесний, але рівночасно відважний і рішучий, чим здобуває повагу своїх організаційних зверхників і пошанівок своїх товаришів шкільної лавки й пізніше товаришів зброї.

Брав активну участь у боротьбі Карпатської України проти мадярів як старшина Карпатської Січі.

Він організовує Український Легіон, на чолі якого в 1941 році вмаршовує до Львова, й був одним з тих, що проголошували відновлення незалежности України Актом 30-го червня.

З постанням УПА обіймає пост головного командира в 1943 році. Крім цього займає ключеві пости в УГВР і ОУН на рідних землях.

Далі доповідач наводить ситуацію в Европі в часи зудару двох імперій зла — Берліну й Москви — порівнює Романа Шухевича до біблійного Давида в боротьбі з Ґоліятом і каже, що боротьба „українського Давида" Романа Шухевича була боротьбою проти двох „Ґоліятів" — Берліну й Москви.

Вкінці навів кілька версій про обставини смерти сл. п. Романа Шухевича в маленькому містечку Білогорщі коло Львова в березні 1950 року, підкреслив, що український народ і досі не знає, де спочивають тлінні останки командира, а комуністи в Україні ще й сьогодні приховують це зі страху перед пімстою народу чи публічними заворушеннями.

Доповідач сказав, що вже багато написано про життя Р. Шухевича, але все ще не написано останньої сторінки про його геройську боротьбу й трагічну смерть.

В цьому нерівному змагу проти двох світових потуг УПА боролася понад 10 років і в такій ситуації члени ОУН-УПА і їхній командир мусіли бути дійсними велетнями, які своєю самовідданою жертвенністю наблизили цей незабутній і віками очікуваний день 24-го серпня 1991 року — день проголошення незалежности України, а сл. п. Роман Шухевич без сумніву заслуговує на дефініцію Героя.

Мистецьку частину виповнили вірші у виконанні Марії Гугель, Ольги Бродин і Магдалини Ясейко та вокальні точки у виконанні квартету — Тамари Лихолай, Розалії Ґавур, Анни Плескун і Евфрозини Мартинець та дуету — Тамари Лихолай і Марії Гуґель. Супровід для пісень дав Володимир Мазяр на бандурі. Програму підготовила Тамара Лихолай.

Сцена була вдекорована відповідно до відзначень. Портрет роботи Володимира Мазяра й хрест над ним були прикрашені українськими прапорами, вишивками й квітами. Сцену оформила Евфрозина Мартинець. Допомагали Марія і Іван Батюки. Перекуску підготували жінки відділу під орудою Марії Плескун.

Голова відділу Василь Босак відкрив академію на початку й при кінці подякував усім, хто причинився до її підготови й переведення.

Українським національним гимном, що проспівали всі присутні, закінчено академію.

Евфрозина Мартинець